

روحانی:

دروغ است که دولت از بالا رفتن ارز، ریال به دست می آورد

گروه سیاست: رئیس جمهوری روز گذشته در جلسه هیئت دولت با بیان اینکه همه می دانیم در شرایط امروز کشور به خاطر توطئه آمریکا و برخی اذنان آنها در منطقه، فشارهایی از لحاظ اقتصادی به مردم وارد شده است، گفت: «اما دولت با همه توان...

صفحه ۱۵

پنجشنبه ۱۲ مهر ۱۳۹۷ - ۲۴ محرم ۱۴۴۰ - ۴ اکتبر ۲۰۱۸

رأی موقت دادگاه لاهه به نفع ایران صادر شد؛ آمریکا مانع برآمده از برجام را رفع کند

پیروزی دوباره در لاهه

● پمپئو: آمریکا به توافق مودت با ایران پایان می دهد ● لاهه مقابل یاغی بین المللی ایستاد ● رأی دادگاه لازم الاجراست

صفحه های ۲ و ۴

صفحه ۱۵

تنترها

وزیر دفاع:

حمله موشکی سپاه مصوبه شورای عالی امنیت ملی بود

صفحه ۲

رئیس دولت اصلاحات از کریمی قدوسی شکایت کرد

صفحه ۶

جنجال در خانه ملت

سایه سنگین CFT بر سر مجلس

صفحه ۶

نیویورک درباره ادعای تخلفات مالیاتی ترامپ

تحقیق می کند

دردسر تازه نیویورک تایمز برای ترامپ

صفحه ۷

چرا پرسپولیس زیر کولر بازی کرد؟

صفحه ۱۴

حرف اول

«بیم ها و امیدها»

علیرضا قدیریز - دکترای روابط بین الملل

به تازگی خبرگزاری بلومبرگ در مطلبی نوشته است طرح اتحادیه اروپا برای دوزدن تحریم های ایالات متحده علیه ایران می تواند سیادت دلار را به چالش بکشد. این تحلیل، به نوعی یادآور کتاب «دگرگونی بزرگ» کارل پولانی است؛ کتابی که برای دهه ها در شاخه های مختلف جامعه شناسی، علوم سیاسی و انسان شناسی به یک متن محل بحث تبدیل شده است. پولانی در آن کتاب بحث مفصلی دارد از آنچه در نهایت به جنگ اول جهانی ختم شد. کتاب با مرور چارچوب نظم ازبین رفته قرن نوزدهم آغاز می شود در نظر پولانی، آن نظم فرو ریخته، چهار رکن اساسی داشته است: تعادل بین المللی قدرت ها، نظام پولی پایه طلا، دولت لیبرال و مکانیسم اقتصادی مبتنی بر تنظیم خودجوش بازار. به گمان او، جنگ جهانی اول چیزی جز هیولای برخاسته از خرابه های آن چارچوب کلان درهم فرو ریخته نبود. در نگاه پولانی، فروپاشی «نظام پولی پایه طلا» سهم زیادی در آشوب منتهی به جنگ دارد.

ادامه در صفحه ۶

جناب آقای مهندس همایون خسروی دهکردی

مدیر مسئول محترم مجله سینما و ادبیات

در گذشت برادر عزیزتان

را تسلیت می گویم.

فارس باقری - آذر دخت بهرامی - شاپور بهیان

منیرالدین بیرونی - محمد تقوی - محمد حسینی

کیهان خاتجانی - علی خدایی - امیر حسین خورشیدفر

خلیل درمنکی - پویا رفویی - عنایت سمیعی - حسین سنابور

محمدرضا صدوری - فرید فرهمندنیا - سیامک گلشیری

سیاوش گلشیری - مهسا محب علی - علی مسعودی نیا

نیلوفر نیاورانی - شهریار وقتی پور.

ضمیمه رایگان امروز روزنامه شرق

ویژه استان قزوین

از روزنامه فروشی ها بخواهید

یادداشت

بینوایان: ۲۵۰ هزار تومان

پرولتاریای صنعتی بود. با وجود رشد اقتصادی یا شاید تا حدودی نیز به خاطر آن و همچنین به دلیل مهاجرت گسترده روستائیان در پی افزایش جمعیت و بهره روری روزافزون کشاورزی، کارگران به حلی آبادهای شهری هجوم آوردند. ساعت کار در روز طولانی بود و دستمزدها بسیار پایین. فلاکت شهری تازه ای سر برآورده بود که قابل رؤیت تر و تکان دهنده تر و از برخی جهات شدیدتر از فلاکت اعصار پیشین بود. این رمان ها بازتاب زندگانی آن روزهای طبقات فرودست و فقرا بود. قهرمان این رمان ها چه ووترن (نابکار) و بدبین به نیکوکاری) در باباگوریو اونوره دوبالزاک، چه ژان والژان در همین بینوایان ویکتور هوگو و چه ادموند دانتس در کنت مونت کریستو، یک ویژگی مشترک دارند: پنهان سازی گذشته تیره و تار خود و نمایش چهره های متفاوت. تمایز ژان والژان و ادموند دانتس با بقیه این بود که آدم هایی خیرخواه و ارزشمند بودند. لیبرالیسم ویژگی جالبی دارد: فرادستان دوست دارند پول زیادی بپردازند و به خواندن و تماشای زندگی فقرا بنشینند. اما چرا؟ لیبرالیسم می تواند با شکاف های اجتماعی-اقتصادی همزیستی مسالمت آمیز کند.

ادامه در صفحه ۴

محمدرضا فرهادی پور اقتصاددان

یادداشت

مصر، جایگزین عربستان؟

می کردند اما این اشتیاق و علاقه یک مانع بزرگ بر سر راه خود دارد که متأسفانه قدرت تصمیم گیری اصلی هم برعهده آن است و آن سازمان امنیت عمومی کشور است که در واقع حتی به گفته بعضی از بزرگان مصری پرونده ایران و مصر در اختیار این سازمان است؛ نه در دست وزارت امور خارجه مصر. حسنی مبارک هم باوجود تمایل قلبی که خود در ضیافت کنفرانس D8 به نگارنده آن را ابراز کرد و گفت در این مسئله تابع نظریه «الامن العام» است که چندین بار توانسته طرح و نقشه ترور او را در داخل و خارج خنثی کند و در واقع مبارک خود را مدیون آن می دانست و از روی اعتماد به آن سازمان، تصمیم نهایی را بر عهده آن گذاشته بود. البته نباید فراموش کرد این سازمان رابطه تنگاتنگی با «سیا»، «موساد» و «استخبارات آل سعود» دارد که هیچ کدام در آنها رضایت به برقراری روابط نمی دهند. به هر حال با وجود اعتقاد به اینکه برقراری روابط حسنه بین این دو کشور فواید و آثار مثبت بسیاری برای جهان اسلام و عرب دارد و در همه زمینه ها می تواند به سود مسلمانان باشد ولی با توجه به نوع برخوردها و واکنش ها چه در دوران مرسی و چه در دوران اخیر، ایران نباید اشتیاق بیش از حد برای این امر از خود نشان دهد، چون همین امر موجب ترس و هراس الامن العام می شود؛ به ویژه که از عمق علاقه مردم مسلمان مصر به انقلاب اسلامی آگاهی کامل دارد. این ماجرا بعد دیگری هم دارد. الاظهر و مشایخ آن، تقریباً در کلیت خود هوادار تقرب بین مذاهب اسلامی و در نتیجه علاقه مند به برقراری روابط حسنه با ایران، عراق و لبنان هستند اما متأسفانه، با توجه به جو حاکم بر آن حوزه و تأمین و پرداخت حقوق تمام علما و طلاب مدارس الاظهر از سوی دولت و وزارت اوقاف، نوعاً مشایخ عظام هم محاسبات خود را دارند و در اظهارات خود، نظریه دولت متبوع را ملحوظ می دارند. البته در مواردی خاص استثنائاتی هم پیدا می شود؛ مانند مفتی اسبق مصر، شیخ دکتر فرید نصر واصل که به علت صادر کردن فتوای شجاعانه ضد اهداف امپریالیسم و صهیونیسم و تحریم امور و مظاهر خلاف شرع در کشور، بلافاصله «بازنشسته» شد و دست او از دارالافتاء و معاهد الاظهر کوتاه شد. مصری ها برای سفر به ایران نیازمند اجازه ویژه الامن العام هستند و این سازمان حتی به شخصیت های برجسته و علمای معروف مصری که ما برای شرکت در کنفرانس های بین المللی دعوت می کنیم نیز اجازه سفر به ایران را نمی دهد. آن وقت چگونه به چند نفر مصری در هر پرواز اجازه سفر خواهند داد؟

ادامه در صفحه ۴

ظریف:

حمایت اروپا از برجام بهتر از انتظارها بوده است

گروه سیاست: وزیر امور خارجه کشورمان گفت حمایت اروپایی ها از برنامه جامع اقدام مشترک برای حفظ این توافق، بهتر از آن چیزی بوده که انتظار می رفته است. محمدجواد ظریف در گفت وگو با شبکه بی بی سی تلاش ها برای حفظ برجام پس از خروج آمریکا...

صفحه ۱۵

سال شانزدهم - شماره ۳۲۵۹ - ۱۶ صفحه - ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

فرصت کاهش قیمت دلار برای اصلاح بازار ارز

بایزید مردوخ - اقتصاددان

نوسانات شدید نرخ ارز در ماه های اخیر و روند های افزایشی و کاهش یی آن، نتیجه مقاومت در زمینه اصلاح نظام تدبیر در ایران است. این یک گزاره کلان است، اما با وجود این معضلات کلان، کم نیستند افرادی که از اصلاح تیم اقتصادی دولت سخن می گویند؛ درحالی که می دانند وضعیت اقتصادی فعلی ایران فقط وابسته به این تیم نیست و مؤلفه های تأثیرگذار جدی دیگری در این میان مغفول واقع شده اند، باید واقعیت ها را پذیرفت؛ تأثیر سیاست بر اقتصاد در ایران کاملاً ملموس است. فعالان اقتصادی در چارچوب قانون و مقررات، حدود سرزمینی و مناسبات بین المللی فعالیت می کنند، اما در ایران هیچ یک از این چارچوب ها در شرایط مناسبی نیست. نبود تعادل در بودجه دولت که ناشی از رشد هزینه ها و کاهش درآمدها، تبعاتی جدی به همراه داشته است. تعادل نداشتن در بودجه خانوار نیز از مشکلاتی است که نشان از رشد مخارج خانوار و کاهش قدرت خرید آن دارد. نبود تعادل در بازار انرژی نیز معضلی جدی است که با وجود بالا رفتن قیمت ها، به ویژه در مصارف انرژی برای خودروها، ایران را نیازمند واردات و محروم از ظرفیت های صادراتی خود به دلیل بلعیده شدن آن در بازار داخلی کرده است. در این شرایط بی ثبات، تکان های سیاسی می تواند وضعیت ارزی کشور را دچار مخاطره کند. قبلاً گفته ام بازنگری در مجموعه نظام تدبیر اقتصادی که پیش نیاز و شرط اصلی آن، بازنگری در قوانین کهنه و بی کارکرد امروز است، هر روزی که به تأخیر بيفتد، می تواند شرایط را بی ثبات تر کند؛ قوانینی که فقط جنبه کنترل کننده داشته و از سوی دیگر هماهنگی افقی میان آنها به چشم نمی خورد. اقتصاد ایران مدتی است به صورت بخشی درآمده و اداره می شود و هر بخش خود را فقط مسئول حوزه کاری متبوع خود می داند. بخش صنعت و معدن، خدمات، کشاورزی، بهداشت و درمان و آموزش و پرورش و آموزش عالی، از نبود نگاه فرابخشی و تعاملی با یکدیگر رنج می برند و نهادی وجود ندارد که به این بخش ها به صورت همه جانبه بنگرد. اکنون که وضعیت بازار ارز نزولی شده است، شاید فرصت مناسبی فراهم شده باشد تا به سمت ارز تک نرخی حرکت شود. یکسان سازی نرخ ارز مزایای کلان و بلندمدت دارد و این مزایا از نمی توان نادیده گرفت. تلاش سیاست گذاران پولی کشور در این زمینه باید به گونه ای باشد که اگر دست به چنین اقدامی می زنند، رزمان آن را طوری انتخاب کنند که برای این کار مناسب باشد و از سوی دیگر، کمترین آسیب را به مصرف کننده، تولیدکننده و سرمایه گذار بزنند. دولت می تواند امکانات ارزی کافی را با توجه به وجود ذخایر نسبتاً مناسب فعلی ارزی کشور، تدارک ببیند. البته پیش از اعلام و عملیاتی شدن این تصمیم، همه بخش های مختلف اقتصاد باید در این تصمیم در نظر گرفته شوند تا بتوان با یکپارچگی در سیاست و اجرا، نتیجه مطلوب حاصل کرد که حذف رانت گسترده این بخش، از ابتدایی ترین آنهاست. باید توجه داشت بخش صنعت از یکسان سازی نرخ ارز و حذف ارز دولتی در کوتاه مدت آسیب خواهد دید. این بخش برای تولید خود دست به واردات مواد اولیه و ماشین آلات می زند و به نرخ ارز به شدت حساس است. اگر این تغییر نرخ مستلزم بالا رفتن برابری ارزهای دیگر با ریال باشد، احتمالاً هزینه تولید در بخش صنعت بالا خواهد رفت و باید پیش از عملیاتی کردن این تصمیم، دید این افزایش هزینه در کدام صنایع و در نهایت برای اکثریت مردم می تواند اثرات مخرب داشته باشد. اگرچه این تک نرخی شدن باعث افزایش نرخ کالاها خواهد شد، اما با توجه به اینکه دلار در بازار آزاد در چند ماه اخیر رکوردهای بی سابقه ای را ثبت کرده و روی قیمت کالاها نیز اثر گذاشته است، اتفاقاً از یک نرخی با قیمت منطقی، زمینه کاهش قیمت ها را فراهم می کند. این اقدام در بلندمدت نیز آثار مطلوبی به دنبال دارد؛ چراکه تکلیف سرمایه گذاری خارجی را مشخص خواهد کرد. متأسفانه اقتصاد ایران سال ها ست بر اتفاق های روزمره متکی است. در این شرایط بی ثبات، امنیت سرمایه گذاری در محاسبات اقتصادی کشور در نظر گرفته نمی شود؛ درحالی که سرمایه گذار باید بتواند آینده را پیش بینی کند و پیش بینی نیز مستلزم نرخ ارز ثابت است. آن وقت توجیه طرح ها را همین مسئله تعیین می کند. بی توجهی به این اصل بدیهی، تصمیم گیری ها را مغشوش می کند یا به تأخیر می اندازد. سیاست گذاری ارزی یکی از فعالیت های لازم برای ساماندهی اقتصاد است.

ادامه در صفحه ۴